

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาทัศนคติของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1 เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา มีวิธีดำเนินงานวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 202 โรงเรียนซึ่งมีจำนวน ประชากรรวม 2,124 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้มาจากการสุ่มจากประชากรครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 608 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 148) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมี สัดส่วน ตามขนาดของสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 แบ่งประชากรเป็นกลุ่มย่อย ตามขนาดของสถานศึกษา คือ สถานศึกษาขนาด เล็ก จำนวน 674 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 1,166 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 284 คน

2.2 สุ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ให้กระจายไปตามขนาดสถานศึกษาต่างๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่าง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 104 คน สถานศึกษาขนาดกลางจำนวน 179 คนและสถานศึกษา ขนาดใหญ่จำนวน 44 คน รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงดังตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ที่	ขนาดของสถานศึกษา	จำนวน (โรง)	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	เล็ก	99	674	104
2	กลาง	96	1,166	179
3	ใหญ่	7	284	44
	รวม	202	2,124	327

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา แบ่งออกเป็น

3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จะมีคำตอบให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()

ตัวอย่างข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

() ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี

() ประสบการณ์ 10 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

ของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ซึ่งคำถามครอบคลุมเกี่ยวกับหลักของการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ

และหลักความคุ้มค่า แบ่งระดับเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านหลักนิติธรรม 0. ผู้บริหารออกคำสั่งของสถานศึกษาโดยอ้างอิง ข้อกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	✓				

จากตัวอย่างข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 5 แสดงว่าผู้ตอบมีทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักนิติธรรมในข้อที่ 0 มีระดับการปฏิบัติที่มากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิด (Open - ended Form) เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้ว

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และรายงานวิจัยเป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ ทฤษฎี แนวคิด หลักการและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษา
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และช่วยแก้ไขด้านภาษา ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1. นางสาวสำรวม คงสืบชาติ ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านประคอง
วุฒิการศึกษา ค.ม. สาขาบริหารการศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
2. นางพิกุล จินปรีชา ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษสาขาวิชาภาษาไทย
โรงเรียนบ้านตาเหล็ง วุฒิการศึกษา ค.ม. สาขาหลักสูตรและการสอน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
3. นายธัญวิทย์ ไตรรัตน์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองเฒ่าข้า
วุฒิการศึกษา ค.ม. สาขาบริหารการศึกษา มีประสบการณ์เป็นวิทยากรด้านวัดผลและประเมินผล
เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
5. นำแบบสอบถามที่มีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (ค่า IOC) ที่มีค่า
ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปซึ่งผ่านเกณฑ์ทั้ง 60 ข้อรวมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาอีกครั้งเพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
6. นำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทดลองใช้
(Try out) กับครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ 0.95 ซึ่งผ่านเกณฑ์และสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือส่ง
ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ไปประสานกับ
ผู้อำนวยการ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัย
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้
แบบสอบถามคืนทั้งหมด ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 327 ฉบับ สามารถเก็บรวบรวมมาได้
จำนวน 325 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 99.39

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ละฉบับ
2. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
3. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าที่ต้องการ

ดังนี้

3.1 การศึกษารายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลในตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

3.2 การศึกษาทัศนคติของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 1 เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยและการจัดอันดับ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 :163)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การเปรียบเทียบทัศนคติของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 1 เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (Independent Samples t-test) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 การเปรียบเทียบทัศนคติของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 1 เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

(One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe') กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบ
คำอธิบาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 244)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของ
การวิจัย

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha)
ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 261)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}}$$

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลหรือคะแนน
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์.

2542 : 309)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนคนที่ตอบแบบสอบถาม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าที (Independent Samples t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 322)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-Distribution
\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1
\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 2
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนกลุ่มที่ 1
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนกลุ่มที่ 2
n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

3.2 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่มโดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 328)

F	แทน	$\frac{MS_b}{MS_w}$
เมื่อ F	แทน	อัตราส่วนของความแปรปรวน
MS_b	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเซฟเฟ ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 97)

$$CV_d = \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_w)\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}$$

เมื่อ	K	แทน กลุ่มตัวอย่าง
	F^*	แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_{within}	แทน ค่า Mean Square Within Group
	$n_1 n_2$	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

Buriram Rajabhat University